

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞ ΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

- YUN101 YUNAN DİLİ GRAMERİ I
- Dr. Öğr. Üyesi Esra Yalazı
- eyalazi@ankara.edu.tr

YUNANCADA «A» GÖVDELİ İSİM ÇEKİMİ:

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLER

Bu çekime giren isimlerin çoğunluğunu femininum isimler geri kalanını da masculinum isimler oluşturur. A'lı çekime giren neutrum isim bulunmamaktadır.

Kural:

Femininum isimlerde gövde sonunda ya «α» ya da «η» vardır. Başka bir deyişle bir kelimenin nominativ tekili α ya da η sesiyle bitiyorsa bu kelime mutlaka dişidir.

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLER

α purum: Kelimenin gövde sonundaki α'dan önce ε, ι ya da ρ harflerinden birinin gelmesi durumudur. Yani A'lı gövde isim çekimine giren bir kelimedede çekim ekinden önce gövde sonunda ε, ι ya da ρ harflerinden biri varsa bu kelime mutlaka α ile bitiyordur. Söz konusu α harfi kısa ya da uzun sese karşılık gelebilir.

Örnek; Θεά (tanrıça), βασίλεια (kraliçe), χώρα (ülke).

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLER

α impurum: Kelimenin gövde sonundaki α'dan önce ε, ι ya da ρ harflerinden başka bir harfin gelmesi durumudur. Bu durumda α'dan önce gelen harfler şunlardan biri olabilir:

σ, çift konsonantlar (ζ, ξ, ψ),

iki konsonat tekrarı (λλ, σσ, ττ)

Örnekler: Μοῦσα, τράπεζα, ἄμαξα, δίψα, δίκηλλα, θάλαττα, Θάλασσα.

Gövde sonunda α impurum varsa kelimenin sadece genitiv ve dativ hallerinin tekil eklerinde α yerine η kullanılır. Diğer hallerde yine α görülür.

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLER

Kelime sonunda η: A'lı çekimdeki kelimenin gövde sonunda α purum ve α impurumda gördüğümüz harflerin dışında kalan başka harfler varsa bu durumda kelimenin nom. tekilde bitimi mutlaka η ile olur.

Örnekler; ἀρετή (erdem), νίκη (zafer), τιμή (onur, itibar)

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLER

Kurallar

- 1) A gövdeli kelimelerin çoğul şekilleri fem. artikelin çoğul bitimlerini kullanır.
- 2) Çoğul genitiv halde aksan daima sonda circumflexus'tur (yükselip alçalan ton ~)
Örnek; nom. tk. ἡ χώρα kelimesinin aksanı gen. çğ. 'da τῶν χωρῶν
- 3) Bir kelimedede son hecede acutus aksan (´) varsa bu aksan tekil ya da çoğul genitiv ve dativ hallerde circumflexus'a dönüşür (~).
- 4) Tekil genitiv -ας eki ile çoğul accusativ -ας eki daima uzun hece kabul edilir.
- 5) A gövdeli femininum isimlerin çoğul nominativ eki -αι kısa kabul edilir.

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLERİN ÇEKİMİ

A'lı Gövdede Tekil Bitim Ekleri

	<u>α purum için</u>	<u>a impurum için</u>	<u>η ile bitenler için</u>
n.	$-\alpha$	$-\alpha$	$-\eta$
g.	$-\alpha\zeta$	$-\eta\zeta$	$-\eta\zeta$
d.	$-\alpha$	$-\eta$	$-\eta$
a.	$-\alpha\nu$	$-\alpha\nu$	$-\eta\nu$
v.	$-\alpha$	$-\alpha$	$-\eta$

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLERİN ÇEKİMİ

A'lı Gövdede Çoğul Ekleri

Her üç grupta da çoğul bitim ekleri aynıdır.

	<u>α purum için</u>	<u>a impurum için</u>	<u>η ile bitenler için</u>
n.	-αι	-αι	-αι
g.	-ων	-ων	-ων
d.	-αις	-αις	-αις
a.	-ας	-ας	-ας
v.	-αι	-αι	-αι

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLERDE ÇEKİM ÖRNEKLERİ

α purum için örneğimiz; ἡ γέφυρα (köprü)

Tekil

- n. ἡ γέφυρα
- g. τῆς γεφύρας
- d. τῆ γεφύρα
- a. τὴν γέφυραν
- v. ᾧ γέφυρα

Çoğul

- n. αἱ γέφυραι
- g. τῶν γεφυρῶν
- d. ταῖς γεφύραις
- a. τὰς γεφύρας
- v. ᾧ γέφυραι

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLERDE ÇEKİM ÖRNEKLERİ

α impurum için örneğimiz; ἡ θάλαττα (deniz)

Tekil

n.	ἡ	θάλαττα
g.	τῆς	θαλάττης
d.	τῆ	θαλάττη
a.	τὴν	θάλατταν
v.	ᾧ	θάλαττα

Çoğul

n.	αἱ	θάλατται
g.	τῶν	θαλαττῶν
d.	ταῖς	θαλάτταις
a.	τὰς	θαλάττας
v.	ᾧ	θάλατται

A GÖVDELİ FEMININUM İSİMLERDE ÇEKİM ÖRNEKLERİ

Kelime sonu η ile bitenler için örneğimiz; ἡ τιμή (onur)

Tekil

n. ἡ τιμή
g. τῆς τιμῆς
d. τῆ τιμῆ
a. τὴν τιμὴν
v. ᾧ τιμῆ

Çoğul

n. αἱ τιμαί
g. τῶν τιμῶν
d. ταῖς τιμαῖς
a. τὰς τιμάς
v. ᾧ τιμαί